

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Eldrerådet		
Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne		
Ungdomsrådet		
Komite Levekår		
Komite kultur, næring og miljø		
Komite plan		
Formannskapet		
Kommunestyret		

Bosetting av flyktninger - tilleggsanmodning for 2012 / anmodning for 2013.

Rådmannens forslag til vedtak/innstilling:

1. Stjørdal kommune påtar seg å bosette 5 ekstra flyktninger i tillegg til kvoten på 35 i 2012.
2. Kommunen stiller seg positiv til å bosette 35 nye flyktninger inkludert 4 enslige mindreårige i 2013.
3. I tillegg kommer familiegjenforente med flyktninger bosatt i 2012 og tidligere år.
4. Dersom antall familiegjenforente i løpet av 2013 blir vesentlig lavere enn forventet, kan kvoten økes tilsvarende med inntil 10 personer, i tråd med IMDi's anmodning.
5. Nødvendige budsjettendringer innenfor rammen av økte statstilskudd for berørte etater foretas i forbindelse med saldering av budsjett for 2013. Årsvirkningen av salderingen innarbeides ved rullering av økonomiplanen (2014 – 2017).

Til formannskap, komiteer, nemnder:

Vedlegg:

- IMDi 23.05.12: *Bosetting av flyktninger - tilleggsanmodning for 2012 og anmodning for 2013.*

- IMDi 23.05.12: *Tilleggsanmodning/ anmodning 2012 og 2013 i Midt-Norge.*
- IMDi/Stjørdal kommune 17.08.12: *Samarbeidsavtale mellom Stjørdal kommune og IMDi Midt-Norge for perioden 2012-2014.*
- IMDi 27.09.12: *Bosettingsstatistikk Stjørdal per 27.09.12.*

Til kommunestyret:

Vedlegg:

- IMDi 23.05.12: *Bosetting av flyktninger - tilleggsanmodning for 2012 og anmodning for 2013.*
- IMDi 23.05.12: *Tilleggsanmodning/ anmodning 2012 og 2013 i Midt-Norge.*
- IMDi/Stjørdal kommune 06.08.12: *Samarbeidsavtale mellom Stjørdal kommune og IMDi Midt-Norge for perioden 2012-2014.*
- IMDi 27.09.12: *Bosettingsstatistikk Stjørdal per 27.09.12.*

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- Kommunestyret PS 55/12: *Bosetting av flyktninger 2012-2014 (m/saksvedl).*
- Kommunestyret PS 56/12: *Bosetting av enslige mindreårige flyktninger i 2012, videreføring av bosettingsarbeidet etter prosjektslutt.*

Sammendrag:

På bakgrunn av oppdaterte bosettingsprognoser anmodes Stjørdal kommune om å ta imot 10 ekstra flyktninger i 2012 og i alt 45 nye flyktninger inkludert 4 enslige mindreårige i 2013. Begge deler ligger innenfor kommunens rammevedtak for 2012-2014 på 30-50 personer inkludert enslige mindreårige per år. Anmodningen omfatter ikke familiegjenforente.

Opprinnelig måltall for 2012 på 35 bosatte nås i løpet av oktober måned. Antall familiegjenforente vil på samme tidspunkt ha kommet opp i 10. Dette åpner for en mindre oppjustering av kvoten for inneværende år.

Med tanke på 2013, kan et høyt antall familiegjenforente, anslagsvis 25-30 personer, komme til å påvirke totalbildet. Kommunen må ta forbehold om dette, men stiller minimum 35 «rene» vedtaks plasser til disposisjon i tråd med inngåtte avtaler.

Som en videreføring av kommunens beslutningsgrunnlag for gjeldende rammeavtale, jf PS 55/12 og PS 56/12, foreslås en styrking av bomiljøtiltak og tilrettelegging av norskopplæring, foruten nødvendige budsjettendringer knyttet til introduksjonsordningen innenfor rammen av økte statstilskudd.

Saksopplysninger

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) anmoder i brev av 23.05.12 Stjørdal kommune om å bosette 10 ekstra flyktninger i 2012, og i alt 45 nye flyktninger inkludert fire enslige mindreårige i 2013. Raskere saksgang i UDI og økende antall asylsøkere med beskyttelsesbehov er bakgrunnen for de nye tallene. Til sammen bes kommunene i Nord-Trøndelag om å ta imot 58 ekstra flyktninger i år, og 335 flyktninger i alt neste år, jf saksvedlegg. Anmodningen for Stjørdal ligger innenfor kommunens rammevedtak for 2012 – 2014.

Av IMDis bosettingsstatistikk for Stjørdal per 27.09.12, jf saksvedlegg, framgår at kommunen er i rute med hensyn til måloppnåelse for 2012. Allerede ved utgangen av oktober forventes alle «på vent» å være bosatt, mens antall familiegjenforente står igjen på 10. Dette gir rom for en mindre økning av kvoten for i år med sikte på bosetting i november og desember. Basert på tilgjengelig boligkapasitet, er en realistisk målsetting 5 personer.

Antall familiegjenforente forventes neste år å ligge høyt i forhold til gjennomsnittet for de siste 10 år. I kommunens beslutningsgrunnlag legges et anslag på 20-25 pst av foregående års bosettingskull til grunn. Dette utgjør i snitt 10-15 personer. Bare i årets bosettingskull er det registrert potensielt 34 personer (barn, ektefeller) med rett til gjenforening. I tillegg kommer flyktninger med registrerte saker fra tidligere år. Kombinasjonen høyt antall bosatte med asylvedtak (med rett til familiegjenforening uten forsørgerkrav), og rekordrask behandling av familiegjenforenings saker i UDI (snitt 6 mnd), gjør det i tillegg sannsynlig at en stor andel av disse får innvilget sine søknader allerede neste år. IMDi er innforstått med at dette ut fra «byrdefordelingsprinsippet», jf samarbeidsavtalen (IMDis forpliktelser, pkt b.), må få konsekvenser for Stjørdal kommunes måltall for 2013. Ut fra en totalvurdering anbefaler rådmannen at tallet settes til 35, hvorav 4 under Barnevernets forvaltning. Samtidig åpnes for oppjustering av kvoten med inntil 10 personer dersom antall familieankomster viser seg å bli lavere enn forventet, eller forskjøvet til senere bosettingsår. Med «lavere enn forventet» menes «ikke å overstige normalvariasjonen på 10-15 personer».

Kommunens samlede tjenestetilbud til flyktninger inkludert satsingsområder i 2012 beskrives i rådmannens saksframlegg *Bosetting av flyktninger 2012-2014* (Kommunestyret PS 55/12) som utgjør kommunens beslutningsgrunnlag for rammeavtalen med IMDi, og i *Bosetting av enslige mindreårige flyktninger i 2012, videreføring av bosettingsarbeidet etter prosjektslutt* (Kommunestyret PS 56/12) for målgruppen enslige mindreårige.

Barneverntjenesten har i løpet av året gjennomført planlagt styrking og omorganisering av sin miljøarbeidertjeneste med to nye stillinger, og etablert egen base i Kjøpmannsgata 8 i tråd med kommunestyrets vedtak. I tråd med vedtatte endringer er også Helsestasjonsvirksomheten og Boligtjenesten (for forsøksperioden) styrket med henholdsvis 60 og 25 pst stillingsressurs. Tiltakene er finansiert gjennom økning i generelle og særskilte statstilskudd til de to målgruppene.

Når det gjelder kommunens hovedutfordring, tilgang på boliger, følges strategien fastlagt i Boligsosial handlingsplan (BSHP) for Stjørdal kommune 2011-2015. Av tiltak i rute, kan nevnes prosjekterte utleieboliger i Tyholtveien 14, nye innleieavtaler med private utleiere, økning i investeringsrammen for boliger til vanskeligstilte (foreslått doblet i økonomiplanen), og opprettelse av forsterket boligjeneste (på forsøksbasis fram til høsten 2013). Av tiltaksområder hvor vi ligger *etter skjema*, er økt bruk av Husbankens låne- og støtteordninger med sikte på kjøp av egen bolig. Den direkte årsaken til dette er nedgang i Husbankens ramme for *tilskudd til etablering* i 2012. Dette ser ut til få som følge at færre flyktningfamilier enn planlagt oppnår en finansiering som gjør dem i stand til å realisere kjøp i år, og at færre gjennomgangsboliger enn planlagt dermed blir frigjort. Kommunen har en dialog med IMDi og Husbanken på dette punktet, som også er nedfelt i samarbeidsavtalen (IMDis forpliktelser, pkt g. og i.).

Som følge av økt bosetting og økt innleie av private boliger (som regnet i boenheter utgjør like mange som kommunens gjennomgangsboliger), ser rådmannen i 2013 behov for en styrking av kommunens innsats på området boveiledning og praktisk oppfølging i forbindelse med førstegangsetablering. Ressursen på anslagsvis en halv stilling (0,3 mill) legges under ansvar

Flyktningkoordinator, men kan også tenkes å inngå i en ny forsterket boligjeneste som flyktningtjenestens «bidrag».

Økt voksenandel blant førstegangsbosatte flyktninger medfører også økning av deltakertallet i introduksjonsordningen. Med et tilleggsvedtak på 5 i målgruppen for introduksjonsprogram inneværende år, og en opptrapping til 35 nye deltakere i løpet av 2013, vil budsjettområdet *introduksjonsordningen* måtte økes fra 10,1 til minimum 10,8 mill for å dekke utbetaling av rettighetsbaserte ytelser (introduksjonsstønad) i 2013. Økningen i utbetaling av introduksjonsstønad vil fortsette fram til 2015 selv om bosettingskvoten ikke økes ytterligere.

Blant annet som følge av kommunens forpliktelse til jevn og kvartalsvis bosetting gjennom året i tråd med samarbeidsavtalen med IMDi (Kommunens forpliktelser, pkt a.), ser rådmannen behov for å etablere en mottaksklasse ved voksenopplæringscenteret i likhet med grunnskolenes barne- og ungdomstrinn ved Halsenskolene. Etableringen vil innebære en styrking med én lærerstilling. Både voksenopplæring og flyktningtjeneste er pålagt å tilby norskopplæring og introduksjonsprogram innen 3 måneder etter bosetting. For voksenopplæringa er det erfaringsmessig problematisk med kontinuerlig inntak i ordinære klasser. En mottaksklasse vil sikre rask oppstart og samtidig bidra til effektiv innplassering i riktig klasse og opplæringsløp. Forutsatt at tilbudet kan legges til ledige skolelokaler, vil det ikke komme utgifter til romleie. Per i dag har voksenopplæringa ikke kapasitet til å organisere tilbudet på dagtid i lokalene i Wergelandsveien. Styrkingen på anslagsvis 0,6 mill vil kunne finansieres helt eller delvis gjennom generelle statstilskudd til målgruppen i den grad per capita-finansieringen ikke strekker til.

Vurdering

IMDis bosettingsanmodning for 2013 ligger i utgangspunktet innenfor både «normalområdet» for Stjørdal og rammevedtaket for 2012 – 2014. Det springende punktet er pågangen av familiegjennforente, slik kommunen også beskriver det i sitt beslutningsgrunnlag. Nasjonalt utvalg for mottak og bosetting, hvor også kommunesektoren er representert, anbefaler kommunene å planlegge for et visst antall familiegjennforente i tillegg til antallet kommunen anmodes om å bosette. Dette har Stjørdal kommune gjort, og lagt til grunn gjennomsnittstall for familieankomster gjennom siste tiårsperiode. Med utgangspunkt i prognosen for 2013, kan antallet vise seg å bli over dobbelt så stort som forutsatt her. IMDi Midt-Norge, som primært står for utvelgelse av flyktninger til kommunen, er innforstått med at dette må ha innvirkning på kommunens vurdering av anmodningen for 2013. Et vedtak i tråd med rådmannens innstilling vil i sum forplikte kommunen til å bosette inntil 65 nye flyktninger i 2013 dersom prognosen slår til. Dette er på nivå med bosettingsåret 2009, som foreløpig er et toppår for kommunen. Basert på disse tallene blir strategien slik:

I budsjetttrammen for 2012 er det generelle statstilskuddet til flyktninger (etter overføring til Disposisjonsfond for ungdomsflyktninger), inkludert årets saldering, anslått til 24.95 mill. Med en bosetting i tråd med rådmannens innstilling og forventede familieankomster, vil statstilskuddet, eksklusive andelen til enslige mindreårige, øke med mellom 3 og 4 mill til minimum 28 mill neste år. Tilsvarende vil også utgiftssiden øke. Anbefalte tiltak til målgruppen i 2013 på tvers av etatsgrensene vil foreløpig utgjøre:

Styrking av Flyktningkoordinator (Boligtjeneste)	0,3 mill
Styrking av Introduksjonsordningen	0,7 mill
Styrking av voksenopplæring	0,6 mill
Styrking totalt 2013	1,6 mill

Prioritering av eventuelle tiltak ut over dette, vil bli vurdert i forbindelse med budsjettsaldering høsten 2013.

Styrkingen anses som en videreføring av kommunens beslutningsgrunnlag gjeldende for rammeperioden, og som ledd i en kontinuerlig tilpasning av kommunens tjenstedimensjonering overfor målgruppen.

Ytterligere beskrivelse av tiltaksutvikling og rapport på måloppnåelse vil bli lagt fram som orienteringssak i forbindelse med årlig tilbakemelding til IMDi, jf samarbeidsavtale (Kommunens forpliktelser, pkt c.)